

Средно училище "Иван Вазов" гр.Сопот,общ.Сопот

ул. "Ганчо Попниколов" № 34; ☎ 03134 7724; GSM 0885345166; e-mail info-1601303@edu.mon.bg; www.susopot.eu

УТВЪРДИЛ:.....

със Заповед РД – 10-1134/12.09.2025г.

НЕЛИЯН НЕДКОВ

за Директор на СУ "Иван Вазов", гр.Сопот

Съгласно Заповед №РД-01-488 от 05.09.2025

На РУО-Пловдив

Програма за превенция на зависимо поведение в училищна среда

Приета на заседание на педагогическия съвет с Протокол № 2/15.10.2020год., актуализирана с Протокол № 14/12.09.2025г

Основната цел: Ограничаване разпространението на употребата на наркотични вещества сред учениците, чрез изграждане на мотивация и поведенчески умения за водене на здравословен живот и подкрепа на училищната политика за осигуряване на защитена социална среда.

Основни задачи

1. Да формира у учениците положително отношение към личното здраве и здравословния начин на живот, самостоятелния информиран и отговорен избор.
2. Да се осъществят ефективни дейности за превенция на употребата на упойващи вещества и утвърждаване на здравословен начин на живот.
3. Да се реализира модел за подкрепа на утвърждаване на училището като среда, в която се реализира ефективна превенция на употребата на упойващи вещества от учениците.

I. Проблемна ситуация и целеви групи

1. Проблемна ситуация

Нарастването броя на децата, отглеждани и възпитавани в рискова семейна среда; нарастването броя на деца и младежи с експериментална употреба на наркотици или проблемна употреба на алкохол, увеличават риска от поява на дезадаптивно поведение у децата. Това налага ранна превантивна работа с децата и техните семейства, с цел повишаване на информираността, индивидуалните познания и умения за налагане на здравословен начин на живот; въздействие върху фамилната система за предотвратяване появата на дезадаптивното поведение на децата в училище, на улицата с връстници, в дома, в интернет-пространството; в социалното им функциониране като цяло. Работата в сферата на превенция е свързана с въздействието върху нуждите за употреба на алкохол, тютюн или психоактивни вещества.

2. Целеви групи:

А) ученици V- VII клас

Б) ученици VIII-XII клас;

В) семейства на учениците;

3. Активно участващи в мероприятията:

а) класни ръководители

б) лектори- Представители на МКБППМН, ЦОП, РПУ, БМЧК и др.

II. Основни дейности

Работа с родителите:

А) подготвяне и предоставяне на информация за различните ПАВ, въздействието им върху човешкия организъм и действия при констатиране на употребата им -писмена и устна информация на родителски срещи; училищен сайт

Б) подготвяне и предоставяне на информация за употребата на алкохол и тютюн, въздействието им върху човешкия организъм и действия при констатиране на прекомерна употреба -писмена и устна информация на родителски срещи; училищен сайт

В) съвети, разговори и подкрепа на родители със зависимости; в криза – разделени родители, процес на развод, упражняване на насилие от страна на родител; с отсъстващ родител, поради естеството на работа (работа в чужбина и др.); при смърт на единия родител/значим близък на детето; при осиновено дете; родител сам отглежда детето

Работа с учениците:

Основните типове превенции, на които се основава работата през учебната година са:

- **универсална**- посланията и мероприятията са насочени към всички и целят предотвратяване или отлагане употребата на алкохол, тютюн и ПАВ;
- **селективна**-застрашени с отпадане от училище, етнически групи, проблемни семейства със специфична история; ниска академична успеваемост; местоживееене(квартали с високо употреба на ПАВ или социално неравностойни)
- **по индикация**-търсят се ранни признаци за повишен риск(спадаща успеваемост, забелязана консумация на алкохол, ПАВ, отчуждаване от близки, приятели, връстници; поведенчески нарушения и др)

б) подходи и дейности за справяне с проблемите- Основен акцент е работата с деца с емоционални и поведенчески проблеми, както и укрепване на семейството при родители от уязвими групи или в риск.

Подбор на подходи за работа в училище:

- **Информиране**-представяне на необходимата информация (брошури, табла, училищен сайт, беседи, разговори) за видовете ПАВ; негативното въздействие на алкохола, наркотичните вещества и тютюна върху организма на младия човек; начините за справяне с емоционалните и здравословни проблеми при употребата им
- **Предлагане на алтернативни занимания** за структуриране на свободното време – арт-ателие, спортни занимания, фитнес, туризъм и др
- **Тактика на сплашване /лична застрашеност**-цели се чрез послания с научни факти да отклоним застрашените ученици от употреба или да ги убедим, че не са „недосегаеми“ и при тях могат да настъпят вредните последствия
- **Подобряване на социалните умения**-посредничество пред институции за решаване на разнородни социални проблеми: усъвършенстване на амбициозност; комуникационни умения; справяне със социалния натиск и др.;
- **Предотвратяване на девиантно поведение на ранен етап**- агресивно поведение, емоционално реагиране, отчуждение, апатия, срамежливост, конфликти при общуването с връстници и възрастни са присъщи признаци за бъдещи поведенчески проблеми и ранната им превенция и промяната на поведението към по-социално приемливо е превенция на употребата на ПАВ, алкохол, тютюн;
- **Контролиране и справяне с емоциите**-целим повишаване на устойчивостта на стрес, на връхлитачите емоционални проблеми (потиснатите чувства на страх, агресия, вина и тревога, настъпили в резултат на фрустрацията в тесния семеен кръг)

Дейности в училище:

- Разнообразни психотерапевтични техники на индивидуално и групово ниво в клас с учениците;

- Активно включване на членовете от фамилната система, с цел подобряване на интеракциите в нея като основен ресурс за самопомощ (родителски срещи, индивидуални срещи);
- Възстановяване на психологическите „щети“ чрез провокация на творческия потенциал, даване воля на емоционалните потребности, желания в изграждането на партньорства и създаване на приятелства с връстници, които да спомагат разрешаването на ранните или актуални емоционални трудности;
- Чрез креативни и интерактивни подходи, стимулиране изграждането на умения при децата, в подкрепа на по-адаптивни форми на поведение и себerealизация, респ. усвояване на нови модели в структуриране на поведението;
- Подготовка на ученици за прилагане на метода „връстници обучават връстници“;
- Изготвяне и предоставяне на информационни материали по темата
- Организиране на срещи, беседи, разговори с представители на различни институции и неправителствени организации(социални работници, лекари, свещеници, представители на ДПС и др);
- Подготовка на класните ръководители за работа по превенции (ПАВ, алкохол, тютюн, девиантно поведение и др.)

Средно училище "Иван Вазов" гр.Сопот,общ.Сопот

ул."Ганчо Попниколов"№ 34; ☎ 03134 7724; GSM 0885345166; e-mail info-1601303@edu.mon.bg; www.susopot.eu

УТВЪРДИЛ:

със Заповед РД – 10-1134/12.09.2025г.

НЕЛИЯН НЕДКОВ

за Директор на СУ "Иван Вазов", гр.Сопот

Съгласно Заповед №РД-01-488 от 05.09.2025

На РУО-Пловдив

ПЛАН ЗА РАБОТА

За изпълнение на програмата за превенция на зависимо поведение в училищна среда

№	ДЕЙНОСТ	СРОК	ОТГОВОРНИК
1.	Разработване на теми за часа на класа, свързани със зависимостите.	Октомври- февруари 2025-2026г	Класни ръководители
2	Включване в алтернативни занимания за структуриране на свободното време – арт-ателие, спортни занимания, вокална група, туризъм и др.	Октомври- май 2025-2026	Ръководители на групи по интереси и клубове
3.	Среща- разговор с инспектор Детска педагогическа стая РПУ Карлово на тема, касаеща превенция на поведението на ученици	Октомври- май 2025-2026	Екип ГЕЗИО, инспектор ДПС
4.	1. Превенция на ранно съжителство и предпазване от болести, предавани по полов път и ранна бременност-8-12 кл. „Безопасно сърфиране в интернет“- 5-7 клас	Октомври- май 2025-2026	ЦОП
5	Предоставяне на информация за различните ПАВ, въздействието им върху човешкия организъм и действия при констатиране на употребата им за отбелязване на февруари- месец на трезвеността	Февруари 2025г.	Н. Дусов, Г. Стоенчева
6.	Превенция на зависимости	Октомври- май 2025-2026	МКБППМНП-Сопот